

DURF TE DROMEN

Jubileumuitgave VMBO 15 jaar

INHOUD

Tijdlijn VMBO	4
Droom Paul Rosenmöller	6
Nico Meijles	8
Kees van Velzen	10
Camiel Karremans	12
Droom Michaël van Straalen	14
Saskia Nijman	16
Arjan Houwaart	18
Bas Parlevliet	20
Droom Corine Korrel	22
Bente van der Linden	24
Thijs Harmens	26
Fred Cremer	28
Droom Jan van Zijl	30
Jan van Harberden	32
Marleen Berkhout	34
Martijn Goemaat	36
Droom Inge Kirsten	38
Niels Zentveld	40
Djoy Hermsen	42
Droom Marinka Kuijpers	44
Meer informatie	46
Colofon	47

VOORWOORD

In 1999 hadden we een droom voor jongeren die voorbereid worden op een opleiding in het Middelbaar Beroeps Onderwijs op weg naar een plaats in de arbeidsmarkt. Door het VMBO in te voeren met leerwegen en sectoren zouden we meer maatwerk kunnen bieden, meer leerlingen op kunnen vangen en het imago van het beroeps- onderwijs verbeteren. Dat is nog niet helemaal gelukt. Het VMBO, vakmanschap, de voorbereiding daarop en oriënteren op een beroepsopleiding zijn allemaal verdiensten van de laatste jaren die de droom van 1999 mogelijk gaan maken. Natuurlijk hebben wij ook nachtmerries meegemaakt, de slechte pers die er zo rond de eeuwwisseling was, de terugloop van het aantal leerlingen in de basis en kader klassen en de nadruk op de algemene vakken in de beroepsgerichte leerwegen.

De droom van 1999 is omgezet in een droom van 2014. Jongeren die hun talenten mogen ontdekken en ontwikkelen in een combinatie van doen en theorie. Leerlingen die brede of smalle keuzes maken passend bij hun talenten. Jongeren die naadloos doorstromen naar een beroepsopleiding van hun keuze nadat zij daar op voorbereid zijn. Leerlingen die getoetst worden als zij daar aan toe zijn en op het niveau dat zij aankunnen. Leerlingen die afgerekend worden op de prestaties die zij leveren en niet op prestaties die zij niet kunnen halen.

Wat een mooi beroepsonderwijs gaan wij tegemoet en gaan wij met elkaar realiseren!

Jan van Nierop, voorzitter Stichting Platforms VMBO

TIJDLIJN VMBO

In de 15 jaar dat het VMBO bestaat is er veel gebeurd! Hierbij een overzicht van 1999 tot en met 2014, het VMBO in vogelvlucht.

1999	Invoering VMBO
2000	Eerste examens
2001	Start leerwerktrajecten
2002	-
2003	Start assistentenopleidingen in het VMBO
2004	Oprichting Skills en Stichting Platforms VMBO
2005	-
2006	-

2007	Globaal formuleren examenprogramma's VMBO, meer ruimte voor scholen
2008	Intersectorale programma's officieel, start VM2, eindadvies Adviesgroep VMBO (Vensters op de toekomst van het VMBO)
2009	-
2010	10 jaar VMBO
2011	Start vernieuwing beroepsgerichte examenprogramma's
2012	Toelatingscode VMBO – HAVO officieel
2013	Start pilot-scholen beroepsgerichte programma's
2014	15 jaar VMBO

2014

De droom van: PAUL ROSENMÖLLER

Voorzitter van de VO-raad

“Als je onverwacht thuis lekkage hebt, wil je dat die snel en vakkundig wordt verholpen. Als de auto voor een beurt naar de garage moet, hebben we het liefst volledig vertrouwen in de monteur omdat wij er niks van snappen. Als je uit eten gaat, wil je goede kwaliteit voor een redelijke prijs in een gezellig restaurant met prettige bediening. Als je je huis laat schilderen, verbouwen of isoleren, verwacht je vakwerk van een bij voorkeur ook nog eens aardige vakman. En als je ouders in een verpleeghuis zitten, is niets zo prettig als een betrokken, kundige en lieve zuster. Al deze mensen van wie we zoveel verlangen, hebben hun eerste beroepservaring opgedaan op het VMBO. Mijn droom is dat we na 15 jaar het VMBO de waardering geven die het verdient. Dat leerlingen niet naar het VMBO moeten omdat ze niet anders kunnen, maar dat we trots zijn dat ze naar het VMBO gaan omdat we hun aanstaande vakmanschap zo waarderen en er zo afhankelijk van zijn in ons dagelijkse leven.”

NICO MEIJLES
MEDE-EIGENAAR PATISSERIE HOLTkamp
AMSTERDAM

Banketbakker, de beste in zijn vak!

Al heel jong wist Nico Meijles het zeker, hij wilde banketbakker worden. De beste in zijn vak! Zijn droom is uitgekomen, hij is mede-eigenaar van patisserie Holtkamp in Amsterdam. Als kleine jongen ging Nico al met zijn vader mee tarwe leveren bij bakkerij Hartog in Amsterdam. Na een kijkje in het 'hart' van de bakkerij was hij meteen verkocht! "Iedereen was vrolijk, een gezellige sfeer en er waren altijd veel klanten in de bakkerswinkel. Daar is mijn liefde voor het bakkersvak ontstaan", vertelt Nico.

Praktijkgericht leren in het VMBO

Om zijn droom waar te maken wist Nico dat hij alle zeilen bij moest zetten. "Je kan alles wat je wilt bereiken, zolang je maar blijft doorzetten", aldus Nico. Zijn opleiding heeft hij in Voorhout gedaan op het Teylingen College. Daar was hij één dag in de week te vinden om te leren en de andere vier dagen van de week aan het werk op een stageplek om in de praktijk het vak banketbakker te leren. Nico heeft op het VMBO ontzettend veel geleerd naast het vak banketbakker. Respect voor elkaar hebben, doorzettingsvermogen, discipline, communicatie en plezier maken zijn eigenschappen die versterkt zijn door de manier van lesgeven op het VMBO.

Volg je hart en zet door

Naast de taarten en chocolade staat patisserie Holtkamp bekend om zijn croquetten. Het assortiment van zowel de patisserie als de croquetten breidt zich geregeld uit door het uitproberen van nieuwe recepten. "Als je niet aanvalt, krijg je klappen", aldus Nico. "Dit geldt eigenlijk voor alles in het leven, dus volg je hart en zet door."

KEES VAN VELZEN
WETHOUDER ONDERWIJS
GEMEENTE TEYLINGEN

Van niets iets moois maken

Een timmerman moet overal verstand van hebben en het pad uitstippelen voor de rest. Dat is wat Kees van Velzen al zijn hele leven doet. Hij grijpt daarbij alle mogelijke kansen om een weg uit te stippelen en om van niets iets moois te maken. Zo heeft hij van een lege fabriekshal een verpakkingsfabriek gemaakt. Daar heeft hij veel van geleerd, want zegt Kees: “Je moet roeien met de riemen die je hebt.”

Vertrouwen op je eigen krachten

“Vertrouwen hebben, dat het goed komt”, is de overtuiging van Kees. Hij is opgegroeid naast een timmerfabriek en was altijd al aan het knutselen. Kees kon nog niet zwemmen, maar had al wel zijn eigen boot gemaakt met resthout van de timmerfabriek. Kees heeft het VMBO richting Bouwkunde gedaan, tijdens zijn opleiding ontstond de droom om architect te worden. Deze droom is niet verwezenlijkt. Kees is wethouder Onderwijs van de gemeente Teylingen geworden. Kees: “Als wethouder Onderwijs houd ik mij bezig met het onderwijs in de gemeente. Ik zorg ervoor dat het niveau van het onderwijs en de kwaliteit van de scholen in de gemeente goed zijn en blijven.”

Niet op je tenen lopen

Met zijn oog voor detail en zijn werk als wethouder Onderwijs heeft Kees een duidelijk advies voor leerlingen die moeten kiezen voor een richting in het voortgezet onderwijs: “Als je altijd op je tenen moet lopen gaat dat pijn doen. Wees bewust dat het VMBO een waardevolle opleiding is waarbij je op je eigen niveau kan leren. Het duurt wel iets langer, maar als het VMBO beter bij jouw kwaliteiten past, kies daar dan voor”, aldus Kees. Zelf heeft Kees veel profijt gehad van zijn VMBO diploma. “Je krijgt inzicht en handigheid in praktisch werken, daar maak ik nog elke dag gebruik van!”

CAMIEL KARREMANS

BEDRIJFSLEIDER BIJ KWEKERIJ LOOS MOERSTRATEN

Een eigen kas

Tussen de aardbeien is Camiel Karremans hard aan het werk, nog even de laatste dingen regelen voordat een klant haar bestelling op komt halen. De 21-jarige Camiel weet precies waar hij mee bezig is, al sinds zijn dertiende werkt hij in de kas. Tegenwoordig is hij al een aantal jaar volop bezig met 'zijn' aardbeien en asperges. Sinds drie jaar is Camiel werkzaam bij kwekerij Loos in Moerstraten. Hij werkt daar als bedrijfsleider. Het bedrijf heeft zich gespecialiseerd in aardbeien en asperges. De droom van Camiel om uiteindelijk een eigen kwekerij te hebben. Hij wil misschien in de toekomst het bedrijf waar hij nu werkt uitbreiden.

VMBO schoolkeuze

Camiel is na de basisschool naar het VMBO in Bergen op Zoom gegaan. Dit bleek echter niet de passende school voor hem te zijn. Op een andere middelbare school, in Halsteren, zat Camiel wel op zijn plek. Hij heeft daar de kans gekregen om succesvol zijn VMBO-diploma te behalen. Na het behalen van dit diploma, is Camiel MBO Plantenteelt gaan doen. Tijdens het MBO heeft hij zich al vroeg gericht op zijn toekomst. Hij was nog bezig met zijn MBO toen hij begon in zijn huidige baan bij Kwekerij Loos. Dat vindt hij ontzettend leuk, hij werkt zes dagen in de week in het bedrijf.

Kies op je gevoel

“Wat vind je zelf het leukste? Op gevoel daarvan moet je je keuze maken”, zegt Camiel. Camiel vindt het belangrijk dat je als nieuwe leerling de school moet beleven. “Op die manier kan je de beste keuze maken voor de juiste opleiding. Als er meerdere scholen in de buurt zijn waar je heen kan is het belangrijk om te weten hoe het is op de scholen. Draai bijvoorbeeld een proefles mee om te ontdekken hoe de sfeer op de school is.”

De droom van:

MICHAËL VAN STRAALEN

Voorzitter MKB Nederland en vicevoorzitter S-BB
(Stichting Beroepsonderwijs Bedrijfsleven)

“In plaats van een droom heb ik een nachtmerrie: dat het VMBO er niet zou zijn. Wat zou dát betekenen voor de maatschappij. Want het VMBO is dé grote toeleverancier van het vakmanschap in Nederland: daar begint het allemaal. Zonder VMBO geen kok, geen schilder, geen kapper en ga zo maar door. Het VMBO is ongelooflijk belangrijk, maar krijgt in mijn ogen zelden de waardering die het verdient. Geheel ten onrechte zien sommigen het VMBO als het afvalputje van het onderwijs. Terwijl het juist de opstap is naar persoonlijke ontplooiing, een vervolgopleiding en een baan in belangrijke sectoren van onze economie.”

SASKIA NIJMAN
HOEFSMID

Hoefsmid worden

“Dat meisje, een hoefsmid? Ik weet het niet hoor.” Dit was de reactie van één van haar docenten op de Groene Welle. Maar toch ging ze er volledig voor. Saskia Nijman droomde er al op haar vierde van om hoefsmid te worden en een fokkerij te hebben. En dat is haar gelukt.

Saskia werkt fulltime als hoefsmid. Ze heeft zich gespecialiseerd in Shetlanders, omdat ze zag dat er weinig Shetland-hoefsmiden zijn. Werken met Shetlanders is voor Saskia ideaal: “Werken met wedstrijdpaarden is niets voor mij, eigenaren zitten tijdens het werk op je lip en dat werkt niet fijn. Ik ben blij dat ik met Shetlanders mag werken.” Naast het werk als hoefsmid begon ze op jonge leeftijd met de fokkerij en heeft ze nu 21 paarden.

Logisch leren denken op het VMBO

Op de CITO toets in groep 8 scoorde Saskia Atheneum niveau, maar daar koos ze niet voor. Ze wilde per se hoefsmid worden. “Ik ben geen Penny meisje, maar ik had gewoon een doel”, aldus Saskia. En zo ging Saskia naar de Groene Welle in Zwolle om daar haar VMBO en MBO te doen.

Op het VMBO heeft Saskia ontzettend veel geleerd. De theoretische onderdelen hadden niet altijd genoeg diepgang voor haar, maar gelukkig kon ze de theoretische vakken sneller afronden. De praktische kant had daarentegen genoeg uitdaging. “Praktisch werken heeft niets met je niveau te maken. Door de praktijk heb ik logisch leren denken, nee durven zeggen en op juiste momenten beslissingen kunnen nemen”, vertelt Saskia. Maar de praktijk op school was voor Saskia niet genoeg, ze heeft extra stage gelopen om zichzelf verder te ontwikkelen.

Van de beslissing om VMBO te gaan doen in plaats van het aanbevolen Atheneum niveau heeft Saskia alles behalve spijt. “Ook al wordt er vaak negatief gedaan over het VMBO, ik heb er ontzettend veel geleerd, zoals normen en waarden. Daarnaast heb ik mijn basis in de praktijk geleerd en dat gebruik ik nog elke dag in mijn werk als hoefsmid.”

Ga er voor

“Als je iets wilt bereiken, houd dan altijd je doel voor ogen en ga er volledig voor”, is het advies van Saskia.

ARJAN HOUWAART
TEAMLEIDER AFDELING CONSUMPTIEF
EN DOCENT KOKEN, TEYLINGEN COLLEGE

Stapje terug

De basisschool deed Arjan Houwaart met gemak, maar voor de CITO scoorde hij VMBO-niveau, waardoor Arjan verplicht naar het VMBO ging. “Het voelde voor mij als een stapje terug, nu moest ik naar het VMBO”, zo vertelt Arjan. Hij had nog geen idee wat hij wilde worden en uit welke beroepen hij kon kiezen. In eerste instantie koos hij de richting Metaaltechniek. Na een half jaar kwam hij tot de conclusie dat hij twee linker handen had als het op techniek aankwam. Gelukkig mocht hij na het halen van een aantal extra vakken de overstap maken naar de afdeling Horeca, iets wat helemaal bij hem past.

Zelfstandig ondernemer en docent

Van Teylingen ging Arjan naar Amsterdam om MBO hotelschool te gaan doen. Er was een goede aansluiting tussen VMBO en MBO, maar hij had wel moeite met de nieuwe omgeving. Toch zette hij door, want hij was gemotiveerd en enthousiast en vond de horeca een erg leuke branche. Al snel kwam de volgende grote stap. In zijn laatste jaar van het MBO kwam de eigenaar van zijn bijbaan met de vraag of hij het restaurant over wilde nemen. De eigenaar moest vervroegd stoppen en hij had ooit beloofd eerst Arjan te vragen voor hij het zou verkopen. Daar begon zijn droom om zelfstandig ondernemer te zijn met zijn eigen restaurant in Noordwijkerhout.

Kijk naar de inhoud

Tegenwoordig is Arjan teamleider van de afdeling consumptief en docent koken op het Teylingen College sector KTS in Voorhout. Hij ziet elke dag VMBO-leerlingen en krijgt energie van het werk met “zijn” leerlingen. Over het kiezen voor het voortgezet onderwijs zegt Arjan het volgende: “Als ik opnieuw een keuze zou moeten maken voor het voortgezet onderwijs, dan zou ik kijken naar de leerlingbegeleiding, de sfeer en de veiligheid binnen de school. Maar ook hoe de school de beroepsgerichte vakken aanbiedt en of de school veel samenwerkt met bedrijven. Deze onderdelen staan hoog in het vaandel bij de KTS in Voorhout. En tot slot: Wees goed op de hoogte van de inhoud van een opleiding en voel je thuis. Dan zit je zeker goed.”

BAS PARLEVLIET MEDE-EIGENAAR INSTALLATIEBEDRIJF PARLEVLIET

Het familiebedrijf overnemen

'Met de paplepel ingegoten' omschrijft Bas Parlevliet zijn droom. Bas wist al vroeg wat hij wilde: het bedrijf van zijn ouders overnemen. Het familiebedrijf Parlevliet waar Bas samen met zijn ouders en broer eigenaar van is, is in 1980 gestart door zijn ouders. Voor zijn ouders was het bedrijf altijd hun 'vierde kind', en voor Bas was het vanzelfsprekend om het bedrijf met zijn broer Maikel over te nemen. Nu Bas mede-eigenaar is van het bedrijf weet hij precies wat zijn ouders altijd bedoelden met hun 'vierde kind'.

Gericht leren en een perfecte basis voor je toekomst

Bas is begonnen op het VMBO in de richting (Elektro-)Techniek op het Teylingen College KTS in Voorhout. Het lag niet voor de hand om die school te kiezen en het gaf wel wat moeilijkheden. De school lag op drie kwartier fietsen van zijn huis. De meeste vrienden gingen naar een andere middelbare school. Over het VMBO werd niet altijd positief gesproken, maar daar trok Bas zich niets van aan. "Ik hield mijn toekomst in beeld en ik wilde graag het bedrijf van mijn ouders overnemen. Ik was genooddaakt voor mijzelf te kiezen", aldus Bas. "Nu ik op de keuzes die ik gemaakt heb terugkijk, ben ik tevreden." Over het VMBO zegt Bas: "Het is een perfecte manier om gericht te leren en je voor te bereiden op je toekomst." Na het VMBO (Elektro-)Techniek volgde Bas de opleiding MBO Installatietechniek in Beverwijk en daarna HBO Installatietechniek om zijn kennis over techniek verder te ontwikkelen.

Doorgaan met leren terwijl je er nog bezig bent

De tip van Bas voor toekomstige VMBO-ers: "Je kunt beter doorgaan als je aan het leren bent, dan zit je in de stroom." Wil je dus doorgaan met leren en misschien uiteindelijk zelfs een HBO-opleiding doen, zoals Bas heeft gedaan, doe dat dan meteen na het afronden van je opleiding.

De droom van: CORINE KORREL

Oprichtster On Stage en
ambassadeur van het VMBO

“De meerderheid van de 12-jarigen gaat naar het VMBO; de meerderheid van de beroepsbevolking bestaat uit voormalige VMBO-ers. Het VMBO is dynamisch en vernieuwend door haar verbinding met beroeps- onderwijs & bedrijfsleven. De leerlingen krijgen hun toekomst- dromen niet gratis: de verschillen in niveau en bagage zijn groot. VMBO-ers moeten zich het vroegst oriënteren op beroepskeuze en hebben last van beeldvorming rondom VMBO. Daarom begon ik de On Stage Beroepenfeesten: Positief (beroeps)Podium voor VMBO-leerlingen. Mijn verjaardagswens voor VMBO is natuurlijk overal een Beroepenfeest. Maar mijn droom is een expliciete vertegenwoordiging in de VO-raad met een VMBO-zetel. Omdat het VMBO ertoe doet!”

BENTE VAN DER LINDEN

HONDENVERZORGSTER EN -TRAINSTER

Open dag

Bente van der Linden wilde altijd al iets met dieren doen. Het maakte niet uit hoe groot of gevaarlijk ze waren, als Bente maar met dieren kon werken. Op de basisschool kreeg Bente het advies om HAVO te gaan doen, maar toen de juf van groep 8 een folder van de Groene Welle liet zien, was de HAVO voor Bente niet zo vanzelfsprekend meer. Bente bezocht de groene school op een open dag en was gelijk verkocht. Ze wist het zeker, ze ging het VMBO doen! De sfeer, veiligheid en vooral de praktijklessen spraken

haar erg aan. De ouders en zus van Bente hebben HAVO of VWO gevolgd. Zij dachten daarom dat je met het VMBO minder kansen zou hebben. “Toen iedereen het VMBO kende dat ik volgde, draaiden ze al snel bij. Ik vond het leuk op het VMBO en leerde veel.”

Dieren

Na het VMBO is Bente het MBO gaan doen, gericht op algemene dierv verzorging. “Dolfijnen en honden zijn mijn lievelingsdieren, maar ik vind eigenlijk alles interessant”, vertelt Bente. Dat blijkt ook wel uit haar stages. Bente is drie keer op stage naar het buitenland geweest om olifanten te verzorgen in Hongarije en dolfijnen te onderzoeken op Tenerife. Bente kon na haar studie een baan krijgen bij Dierenpension Raalte, waar ze tijdens haar opleiding vier jaar stage heeft gelopen. “Van mijn beslissing heb ik zeker geen spijt. Ik heb ontzettend fijne werkgevers en krijg veel ruimte om mijn werk te doen. Er zijn hoge verwachtingen, maar daarbij krijg je goede begeleiding en veel respect. Mijn stage is mijn toekomst geworden.”

Praktijkervaring is veel waard

“Een mooi voorbeeld van mijn praktijkervaring is dat het niet goed komt wanneer je mijn zus vraagt een band te plakken. Als je het mij vraagt kun je zo weer op je fiets springen. Dat is het verschil tussen theorie en praktijk.”

THIJS HARMENS
BLOEMEN KORBELD, RAALTE

Van niets iets maken

“Van niets iets maken is waar ik me altijd al mee bezig hou, daarmee kan ik mijn creativiteit uiten”, aldus Thijs Harmens. Toen Thijs als groep 8 leerling naar de open dag ging om te kijken waar hij zijn creativiteit in kwijt kon, kwam hij in aanraking met bloemsierkunst en was gelijk verkocht. Momenteel werkt Thijs bij Bloemen Korbeld in Raalte. Zijn voorkeur gaat uit naar de chique zaken in de branche, hij vindt het namelijk belangrijk dat zijn stukken naast een bloemstuk ook een kunstuiting zijn. Naast zijn werk is hij bezig met het opzetten van zijn eigen bedrijf, waarbij hij ook workshops geeft. Thijs noemt zichzelf een ‘vakidioot’.

Extra aandacht op het VMBO

Voor de keuze van het voortgezet onderwijs heeft Thijs vooral gekeken naar een kleinere school. Hij heeft namelijk een ernstige vorm van dyslexie en dyscalculie. Op een kleinere school was meer tijd voor extra aandacht. “Ik was de enige van mijn basisschool die naar de Groene Welle ging, dat vond ik wel erg spannend”, vertelt Thijs. Het is hem goed bevallen en heeft zijn droom om bloemist te worden verder kunnen vormgeven.

Ga er volledig voor, dan kom je heel ver

“Mijn tip voor toekomstige VMBO-ers? Als je ergens volledig voor gaat kom je heel ver”, aldus Thijs.

FRED CREMER
EIGENAAR CREMER SPECIAALMACHINES BV
LISSE

Nieuwe ontdekkingen en nuttige klussen

Volgens zijn leraar had hij geen gevoel voor techniek, maar toch heeft Fred nu een eigen bedrijf in speciaalmachines. “Techniek zit in de genen, mijn vader was technicus”, vertelt Fred. Het bedrijf van Fred richt zich op verpakkings- en telmachines voor bijvoorbeeld lolly’s, medicijnen, bloembollen en speelgoed. Die staan over de hele wereld. In 1986 heeft Fred het bedrijf overgenomen van zijn vader en sindsdien is hij eigenaar. Fred wordt gelukkig van het doen van nieuwe ontdekkingen en het uitvoeren van nuttige klussen. Toen zijn vader nog eigenaar was heeft Fred, als medewerker van de fabriek, op eigen houtje een project opgepakt dat eigenlijk was afgestoten door het bedrijf.

In de avonduren en in het weekend ging Fred stiekem naar binnen om in de fabriek te kunnen ontwikkelen en onderzoeken, want het moest hem lukken. Uiteindelijk is het Fred gelukt om een nieuwe uitvinding te doen, waardoor de klant toch binnengehaald kon worden.

Goede begeleiding op het VMBO

Vanaf de basisschool was het al duidelijk dat Fred naar het VMBO zou gaan. Het eerste jaar werd voor hem een drama. Fred hield zich bezig met sleutelen, bijklussen en motorsport, maar niet zoveel met leren. Na een jaar VMBO werd dan ook besloten dat Fred het eerste jaar opnieuw moest doen. “Ik vond het helemaal niet erg om over te doen, de leraar die ik in het eerste jaar kreeg vond ik een drama. Met het overdoen van het eerste jaar kreeg ik een nieuwe leraar die precies zag hoe hij mij aan moest pakken”, aldus Fred. Als Fred een opdracht kreeg moest het wel een nuttige opdracht zijn, anders kon hij er de discipline niet opbrengen om de opdracht uit te voeren. Dit doorzag zijn leraar al snel. Binnen vijf jaar ronde Fred zijn VMBO af.

Zoek de uitdaging

“Zoek altijd de uitdaging op, zonder uitdaging kom je niet verder”, vindt Fred. Hij is er van overtuigd dat je altijd uitdagingen op moet zoeken om verder te komen en boven jezelf uit te stijgen. “Het is erg moeilijk om een keuze te maken voor het voortgezet onderwijs, maar doe iets wat je leuk vindt”, tipt Fred.

De droom van: JAN VAN ZIJL

Voorzitter MBO Raad

Ik droom met het bestek in de aanslag

“Dromen over de toekomst doe ik graag zoals veel VMBO-leerlingen. Met de ogen open en de handen uit de mouwen. Met het hart vol verwachting. En met het bestek in de aanslag. Want beroepsonderwijs draait om kennis, nieuwe vaardigheden en skills. Daar mag je gretig naar uitzien. Al vanaf de basisschool. Met het beroepsonderwijs staan we immers aan de basis van Nederlandse en Europese economie. Ik wens dat VMBO-leerlingen, docenten, bestuurders en leerbedrijven de smaak van een leven lang leren te pakken krijgen. Want daar gaan we naartoe. Samen maken wij een mooie toekomst. Hoe? Bekijk dat eens op www.mbastad.nl.”

JAN VAN HARBERDEN
EIGENAAR BROOD- EN BANKETBAKKERIJ
VAN HARBERDEN, MELISSANT

In het rustige plaatsje Melissant staat een prachtige bakkerij midden in het dorp, bakkerij Van Harberden. “Ik ben in de bakkerij geboren”, vertelt Jan van Harberden. Zijn vader heeft de brood- en banketbakkerij in 1975 opgericht en voor Jan was het heel normaal om al jong mee te werken.

VMBO

Voor Jan was het op de basisschool al duidelijk dat hij naar het VMBO zou gaan. Hij had veel moeite met taal. Jan vond het een grote vooruitgang dat hij naar het VMBO mocht, want daar kon hij veel met zijn handen gaan doen. Toen hij eenmaal op de middelbare

school zat bleek dat hij dyslectisch is, daar werd op het VMBO aandacht aan besteed. “Op het VMBO kreeg ik de tip om los te schrijven, toen ging het al een stuk beter”, aldus Jan. Na twee weken op de middelbare school was het voor Jan duidelijk: “Wauw, dit is het”, vertelt hij.

Workshop bolussen bakken

Na het behalen van diploma's voor een eigen bakkerij (op MBO niveau) wilde Jan verder de diepte in. Daarom koos hij voor de HBO lerarenopleiding in Rotterdam. Hij vond het erg leuk om op een andere manier naar zijn vak te kijken. De overgang van VMBO naar MBO en van MBO naar HBO is volgens Jan heel goed gegaan. “Je wordt goed begeleid door docenten en je ontwikkelt jezelf.” De kennis die hij heeft opgedaan op de lerarenopleiding gebruikt Jan nu om zelf VMBO- en MBO-leerlingen te begeleiden tijdens hun stages, maar ook geeft hij workshops bolussen bakken.

Bak een appeltaart

Jan geeft als tip mee aan de huidige basisschoolleerlingen: “Bak vandaag een appeltaart, maar bak volgende week weer een appeltaart en zorg dat die nog beter is.” Door te doen, kun je jezelf altijd blijven verbeteren. Hij is ervan overtuigd dat je in de praktijk het beste de basis van een ambacht leert.

MARLEEN BERKHOUT
DIERVERZORGSTER DIERENTUIN
PLASWIJCKPARK, ROTTERDAM

Droombaan in de diertuin

Een droombaan in de diertuin, dat is wat ze wilde en wat haar is gelukt! Marleen Berkhout werkt tegenwoordig als dierenverzorgster in diertuin Plaswijckpark in Rotterdam. Ze werkt met tropische dieren, maar ook met boerderijdieren. Naast het werk in de diertuin is Marleen ook helemaal gek van roofvogels. “Er was een keer een valkenier bij ons in Brielle, mijn toenmalige woonplaats, om te verjagen. Toen ik hem zag werken met zijn roofvogels vond ik dat erg indrukwekkend. Dat wilde ik ook!” Daarom is Marleen vrijwilligster bij een roofvogelboerderij. Ze heeft daar stage gelopen, maar het is moeilijk om een vaste baan te vinden met roofvogels. “Eigenlijk vind ik de afwisseling met mijn werk en het vrijwilligerswerk nu erg leuk!”, vertelt Marleen.

Veilig en vertrouwd op het VMBO

“Ik ben begonnen in een mixklas van VMBO en HAVO. Na het eerste jaar was het duidelijk dat ik niet genoeg punten had gehaald om HAVO verder te gaan doen. Daarom ben ik VMBO gaan doen”, aldus Marleen. Het VMBO ging Marleen redelijk gemakkelijk af. Na het behalen van het VMBO heeft Marleen nog even getwijfeld om alsnog de HAVO te gaan doen. De keuze viel uiteindelijk toch op MBO diervverzorging om zich te richten op haar droom: werken in een diertuin.

De beslissing voor de middelbare school was snel gemaakt. Ze wilde naar de school waar haar broer op zat, want dat was veilig en vertrouwd. Het was een school met zowel VWO, HAVO als VMBO theoretische leerweg. “Ik vond het erg fijn dat het een school was met verschillende niveaus, dat gaf een fijne mix”, vertelt Marleen.

Denk voor jezelf

“Bij de keuze voor het voortgezet onderwijs moet je op veel scholen kijken en je fijn voelen bij je toekomstige school. Denk voor jezelf, want uiteindelijk doe je het voor jezelf”, tipt Marleen.

MARTIJN GOEMAAT
MEDE-EIGENAAR GOEMAAT GLAS
GOEDEREDEE

Een eigen bedrijf

Martijn Goemaat is tegenwoordig mede-eigenaar van Goemaat Glas, een bedrijf met 40 werknemers. Het bedrijf is opgericht door zijn vader, maar die moedigde hem aan om eerst ergens anders te gaan werken. Martijn komt uit een omgeving waar hard werken en nooit opgeven belangrijk zijn. Martijn is gedreven en maakt lange dagen van 06.00 uur 's morgens tot 18.00 uur 's avonds. Het is zijn taak alles intern te regelen voor glascentrum Goemaat in Goedereede. Als er problemen zijn, is Martijn de persoon die ze probeert op te lossen.

Praktisch leren op het VMBO

Martijn werd geadviseerd om HAVO te gaan doen, maar hij wilde liever iets met zijn handen doen. Martijn koos voor het praktische VMBO. "Ik zag de waarde van het leren in de praktijk." En zo volgde Martijn het VMBO met het profiel Bouwkunde in Middelharnis. Nu hij terugkijkt op die keuze voor het VMBO noemt hij het VMBO een 'waardevol en sterk fundament' en is hij blij dat hij gekozen heeft voor de praktische manier van leren. Nog elke dag gebruikt Martijn zijn praktische kennis in zijn bedrijf. Na het VMBO heeft Martijn nog het MBO en HBO Bouwtechniek afgerond.

Zorg dat je een doel hebt

"Je moet een doel voor ogen hebben en dan niet meer loslaten tot je doel bereikt is", zegt Martijn. "Probeer gedreven ergens in te stappen en geef niet zomaar op. Dit geldt ook voor het kiezen van het voortgezet onderwijs. Wees bewust van je eigen capaciteit en probeer daar de beste opleiding en school bij te vinden", is het advies van Martijn Goemaat.

De droom van:

INGE KIRSTEN

Ambassadeur van het VMBO, voorzitter van de sectie VMBO van de NVS-NVL en decaan op het Buitenhout College in Almere

“Het VMBO heeft de toekomst... toch? Als dromen uit konden komen, droom ik als VMBO decaan van een uitdagend erkend VMBO in de maatschappij met mooie uitdagingen voor leerlingen. Uitdagingen waarin leerlingen hun talenten laten zien en een duidelijk beeld hebben wat ze belangrijk vinden in hun jonge leven. Het MBO en het bedrijfsleven is betrokken en onderdeel van deze uitdaging en laat ze ervaren welke kansen er liggen. Ouders staan in hun kracht en voeren gesprekken met hun kind over hun levensloopbaan. En het onderwijs heeft een faciliterende uitdagende functie en is de voedingsbodem voor deze VMBO-leerling en zet de leerling in zijn of haar kracht. Het VMBO blijft er toe doen.”

NIELS ZENTVELD
CHEF-KOK EN MEDE-EIGENAAR GRAND
CAFÉ A-MUZE, LISSE

Mensen blij maken met eten

“Waar het vandaan komt weet niemand, maar ik wilde altijd al koken”, vertelt Niels Zentveld. Niels is chef-kok en mede-eigenaar van Grand Café A-muze in Lisse. “Dit had ik nooit verwacht, ik had nooit de ambitie om iets voor mezelf te beginnen. Ik wil gewoon mensen blij maken met eten.” Maar toch is het zo ver gekomen. Niels heeft via een advertentie in de lokale krant gesolliciteerd naar de functie van chef de partie (zelfstandig werkende kok) bij Grand café A-muze. Hij kreeg de baan en is nu zelfs chef-kok en mede-eigenaar van het bedrijf.

Een stevige basis met het VMBO

Niels kreeg het advies om VMBO theoretische leerweg te doen, maar daar kon hij niet genoeg leren koken vond hij. Hij koos voor de praktijkgerichte leerweg op de KTS, een technische VMBO opleiding van het Teylingen College. “Ik was altijd een stille jongen, maar daardoor had ik wel meer aandacht voor het doel wat ik wilde behalen”, vertelt Niels over zijn discipline op de middelbare school. “Toen ik begon aan mijn opleiding om kok te worden had ik alleen de kennis die ik van huis uit heb meegekregen. In die tijd had je nog geen kookprogramma’s op tv om meer te weten te komen over koken.” Hij omschrijft zijn VMBO tijd als een stevige basis. Het enige wat Niels anders zou doen als hij zijn keuzes op het voortgezet onderwijs opnieuw zou mogen maken, is het vak Frans niet laten vallen. Kennis hebben van de Franse taal is ontzettend handig in de keuken.

Sta open voor advies van anderen

“Als je iets wil bereiken, sta dan open voor advies van mensen die weten hoe je moet beginnen en kennis hebben van het vak”, zegt Niels. “Je kunt veel leren van mensen met ervaring. Daarnaast moet je altijd gemotiveerd blijven om je doel te behalen, dan haal je het!”

DJOY HERMSEN
VERZORGENDE IG, NIJMEGEN

In groep 8 wist Djoy nog niet precies welke richting ze op wilde, maar dat het iets met mensen moest worden was voor haar heel duidelijk. Ze kon kiezen uit de richtingen Economie en Zorg & Welzijn en toen was de keuze voor Zorg & Welzijn snel gemaakt. Ze heeft het VMBO gedaan op het Kandinsky College. Over haar keuze voor het Kandinsky College zegt ze: “Ik ben naar een open dag gegaan. Het is niet zo’n grote school en ik vond het meteen een hele fijne sfeer, open en veilig. Ik voelde me er meteen welkom.”

Na het VMBO is ze op het Kandinsky College gebleven voor het VM2-traject opleiding helpende niveau 2. Het Kandinsky College bood leerlingen de mogelijkheid om de lessen daar te volgen. Docenten van het ROC kwamen dan naar het Kandinsky College, zodat de overgang naar het ROC minder groot zou zijn. Djoy: “In het vierde jaar van het VMBO werden wij in een aantal lessen geholpen bij de oriëntatie om je te helpen een goede keus te maken voor een vervolgopleiding. Daar bleek al snel dat ik de zorg in wilde. In het VM2-traject was helpende de enige optie in de zorg. Vandaar mijn keuze.”

Djoy doet nu de BBL-opleiding verzorgende IG en werkt sinds een half jaar in een verpleeghuis met dementerende ouderen. In haar werk helpt ze deze mensen met wassen, aankleden, eten, medicijnen en alle andere dagelijkse bezigheden.

Kies iets wat je leuk vindt

Haar droom is uitgekomen, maar ze heeft ook een tip voor andere jongeren die moeten kiezen: “Kies iets wat je leuk vindt, waar je hart ligt. Het VMBO biedt veel kansen. Je leert om dingen zelfstandig te doen en te plannen. Daar heb ik nog steeds profijt van!”

De droom van:

MARINKA KUIJPERS

Hoogleraar leeromgeving en leerloopbanen in het (V)MBO aan de Open Universiteit en ambassadeur van het VMBO

“Mijn droom voor het VMBO is dat de leerlingen mogen dromen, dat dromen serieus genomen worden, niet perse om naar toe te werken, maar om voor leerlingen het aantrekkelijke van de droom om te zetten naar een volgende stap in hun loopbaan. Dat leerlingen ontdekken wat ze wel kunnen in plaats van wat ze niet kunnen, dat ze kunnen leren wat ze willen leren naast wat ze moeten leren, en dat ze keuzes leren maken voor zichzelf en niet worden ingezet voor de keuzes van anderen. Docenten leiden jongeren op voor de toekomst en creëren daarmee de toekomst in onze samenleving. Wat een mooi en verantwoordelijk beroep om dromen waar te maken.”

Websites met informatie over het VMBO, het MBO en beroepen

Go VMBO (www.govmbo.nl)

Deze website bestaat uit de game 'Go VMBO' waar leerlingen van groep 7 en 8 kennis kunnen maken met het voortgezet onderwijs in het algemeen en het VMBO in het bijzonder. Daarnaast bevat de website veel informatie over het VMBO voor ouders en leerkrachten.

On Stage (www.onderwijs onstage.nl)

Jaarlijks organiseert On Stage beroepenfeesten voor VMBO-leerlingen. Tijdens deze feesten gaan leerlingen in gesprek met beroepsbeoefenaren over hun werk en beroep en maken ze afspraken voor vervolgactiviteiten. De voorbereiding voor het beroepenfeest vindt in de klas plaats. On Stage is zo een aanvulling op LOB-activiteiten.

Skills Talents (www.skillstalents.nl)

Skills Talents zijn de teamvakwedstrijden voor laatstejaars VMBO'ers in vakmanschap. In tien verschillende vakrichtingen kunnen deelnemers laten zien wat ze in hun mars hebben. Tijdens de wedstrijden werken de deelnemers in teams van drie. Daarnaast maken ze tijdens de finale deel uit van het provincieteam en werken ze samen met de andere vakrichtingen op een manier die vergelijkbaar is met de praktijk.

Beroepen in Beeld (www.beroepen in beeld.nl)

Beroepen in Beeld geeft informatie over alle beroepen op MBO-niveau. Op deze website vind je filmpjes en beroepsbeschrijvingen, maar ook informatie over de arbeidsmarkt en stagemogelijkheden bij jou in de buurt.

MBO Stad (www.mbo stad.nl)

MBO Stad is bedoeld voor VMBO-leerlingen die een MBO-opleiding willen gaan volgen. De site biedt informatie over alle MBO-opleidingen. Deze zijn gegroepeerd in clusters. Ook bevat de site lesmateriaal voor VMBO-leerlingen dat ze kunnen gebruiken bij hun oriëntatie op het MBO.

Colofon

Deze uitgave is samengesteld in opdracht van de Stichting Platforms VMBO.

Tekst, ontwerp en vormgeving

Verhoef & Co, www.verhoefenco.nl

© Stichting Platforms VMBO

Aan de informatie in deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend. Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen zonder toestemming van Stichting Platforms VMBO en de samensteller (www.verhoefenco.nl).

Contact

Stichting Platforms VMBO

Postbus 59
7630 AB Ootmarsum

J.F. Kennedylaan 99
3981 GB Bunnik

info@platformsvmbo.nl
www.platformsvmbo.nl

T 030 - 767 00 68 / 06 - 10 11 83 41

De platforms beroepsvoorbereidende programma's in het VMBO hebben de krachten gebundeld in de Stichting Platforms VMBO (SPV). Voor uw al uw vragen over het VMBO kunt u terecht bij SPV.

www.platformsvmbo.nl

Mede mogelijk
gemaakt door:

